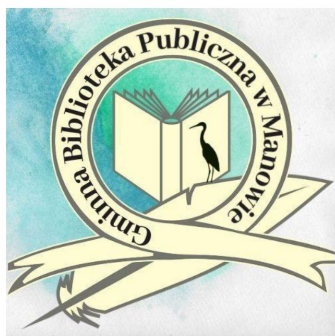

Akcja społeczno-edukacyjna Żonkile w 78. rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim

19 IV 1943
POWSTANIE
W GETCIE
WARSZAWSKIM

Bierzemy udział w akcji Żonkile

Organizator akcji Żonkile:

W poniedziałek 19 kwietnia 2021 r. przypada 78. rocznica wybuchu powstania w getcie warszawskim - największego zbrojnego zrywu Żydów podczas II wojny światowej, a zarazem pierwszego powstania miejskiego w okupowanej Europie. Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN już po raz dziewiąty organizuje akcję społeczno-edukacyjną Żonkile, do której w tym roku przyłączyła się nasza biblioteka.

Powstanie w getcie warszawskim

1940 r. Niemcy ogrodzili murem część centrum Warszawy i stłoczyli tam prawie pół miliona Żydów ze stolicy i okolic. Uwięzieni w getcie umierali wskutek głodu, chorób, niewolniczej pracy i ginęli w egzekucjach. Latem 1942 r. została zorganizowana Wielka akcja likwidacyjna. Niemcy wywieźli z getta do ośrodka zagłady w Treblince prawie 300 tysięcy Żydów. Wśród tych, którzy pozostali, narodziła się idea zbrojnego oporu. 19 kwietnia 1943 r. dwa tysiące Niemców wkroczyło do getta, by je ostatecznie zlikwidować. Przeciwwstawili im kilkuset młodych ludzi z konspiracyjnych Żydowskiej Organizacji Bojowej (ŻOB) i Żydowskiego Związku Wojskowego. Powstańcy, pod dowództwem Mordechaja Anielewicza, byli wycieńczeni i słabo uzbrojeni. Wielu wiedziało, że nie mają szans, ale woleli zginąć w walce, by ocalić swoją godność. Przez cztery tygodnie Niemcy równali getto z ziemią, paląc dom po domu. Schwytych bojowców i mieszkańców zabijali lub wywozili do obozów. 8 maja Anielewicz i kilkudziesięciu powstańców zostali otoczeni i popełnili samobójstwo. Nielicznym Żydom udało się wydostać kanałami z płonącego getta. 16 maja Niemcy na znak zwycięstwa wysadzili Wielką Synagogę przy ul. Tłomackie. Getto warszawskie przestało istnieć.

Dlaczego żonkile?

Jednym z ocalałych z getta był Marek Edelman, ostatni dowódca ŻOB. 19 kwietnia, w rocznicę powstania, składał bukiet żółtych kwiatów pod Pomnikiem Bohaterów Getta na Muranowie. Żonkil stał się symbolem szacunku i pamięci o powstaniu. Organizowana przez Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN akcja ma na celu rozpowszechnianie tego symbolu oraz szerzenie wiedzy na temat samego powstania.

